

Årsrapport 2023 – Det humanistiske fakultet

Innledning

2023 var preget av høy aktivitet på alle fronter, noe som også gjenspeiles i denne årsrapporten. Fakultetsstyret vedtok i desember endelig fordeling av midlene satt av til strategiske satsinger 2024-2028. Denne bevilgningen, 100 millioner kroner over fem år, skal bidra til å realisere ambisjonene i fakultetets strategi.

Dette vil være første gang at HF bruker vesentlige deler av strategimidlene på studiefeltet, og det gjenspeiler at det er innenfor studiefeltet at vi både har størst utfordringer og størst muligheter. Utdannings-satsingen er innrettet mot endring, og vil forhåpentlig bidra til utvikling og forbedring av eksisterende studieprogrammer så vel som opprettelse av noen nye programmer.

Strategiske satsinger har også en forskningskomponent, også den innrettet mot fakultetets strategiske ambisjoner om å bidra til forståelse av og løsning på store samfunnsproblemer. I de strategiske satsingene, både innenfor forskning og utdanning, ligger også ambisjoner om å gjennomføre et digitalt løft ved fakultetet.

Forskningsaktiviteten ved HF er generelt høy og holder internasjonalt toppnivå. Dette har de siste årene også resultert i økt ekstern finansiering, særlig fra EU-systemet.

Den eksterne finansieringen er blant de viktigste faktorene som ligger til grunn for det faktum at fakultetets økonomi nå er solid. Framtiden er imidlertid usikker i og med endringer i finansieringen av sektoren, og betydningen av god økonomistyring og strategisk rettet drift er kanskje større enn noen gang.

Utdanning

Studiepoeng per student

Indikatoren «studiepoeng per student» er en sentral kvalitetsindikator for utdanning og er tilgjengelig i Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Databasen er nasjonal og går ned til programnivå. Studiepoeng per student viser, med noen omregninger, hvor mange studiepoeng HFs studenter består i gjennomsnitt per år:

Institutt	2019	2020	2021	2022	2023
	Studiepoeng per student				
Institutt for arkeologi, konservering og historie (IAKH)	40,25	44	40,57	40,85	41,05
Institutt for filosofi, idé og kunsthistorie og klassiske språk (IFIKK)	33,9	37,47	37,77	35,69	36,95
Institutt for kulturstudier og orientalske språk (IKOS)	37,01	40,92	41,22	38,35	39,91

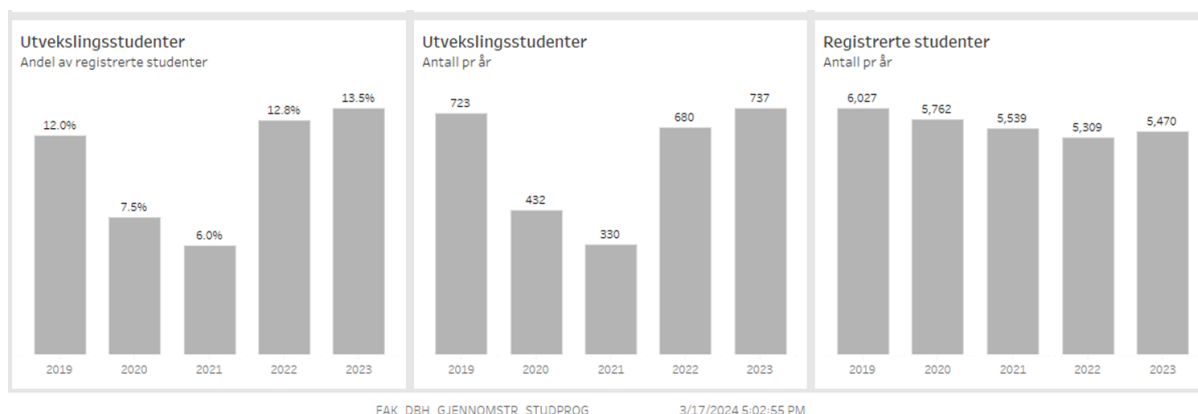
Institutt for lingvistiske og nordiske studier (ILN)	34,4	36,11	36,36	34,2	35,13
Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS)	32,3	34,85	32,05	30,34	30,84
Institutt for medier og kommunikasjon (IMK)	39,21	41,81	43,34	41,45	42,51
Institutt for musikkvitenskap (IMV)	41,39	48,5	46,54	46,01	45,67
Gjennomsnitt for HF	37,66	40,7	38,65	37,53	38

Indikatoren studiepoeng per student gikk opp igjen i 2023 etter en nedgang i 2022, men er fremdeles under nivået fra 2020 og 2021. Det er gledelig at resultatene er bedret på seks av syv institutter og at tre (nesten fire) av fakultetets institutter har over 40 studiepoeng per student i snitt.

Data fra Universitetet i Oslo (UiO) sitt statistikkverktøy Tableau viser at det totalt sett er en liten økning fra 2022 til 2023 både i antall studenter, og i antall studiepoeng disse studentene tar. Brutt ned på studentgrupper ser vi at det er en liten nedgang i antall master- og bachelorstudenter, mens det er en liten økning i kategorien «Andre» som for HF's del stort sett dreier seg om andre tilbud på lavere grad. Når det gjelder antall avlagte studiepoeng er det også en nedgang for bachelor- og masterstudenter, men endringen er liten. Samtidig har avlagte studiepoeng i kategorien «Andre» økt.

På UiO er snittet for studiepoeng per student 44,7, opp 0,5 poeng fra 2022. Det humanistiske og Det teologiske fakultet (TF) er de eneste fakultetene som ligger under 40 studiepoeng per student i snitt. Med unntak av TF har også de andre fakultetene ved UiO hatt en økning fra 2022.

Mobilitet

Tekstalternativ:

Utvexlingsstudenter – andel av registrerte studenter: Fra 2019-2023 er andelen på henholdsvis 12 prosent, 7,5 prosent, 6 prosent, 12,8 prosent og 13,5 prosent.

Utvexlingsstudenter – antall per år: I perioden 2019-2023 er antallet utvexlingsstudenter henholdsvis 723, 432, 330, 680 og 737.

Registrerte studenter – antall per år: Fra 2019- 2023 er antallet registrerte studenter henholdsvis 6027, 5762, 5539, 5309 og 5470.

Tabellen viser totalt antall inn- og utreisende utvekslingsstudenter ved HF i 2023. Antall utvekslingsstudenter totalt i 2023 er ikke kommet opp på pre-pandeminivå, men antall utreisende utvekslingsstudenter økte fra 250 personer i 2022 til 275 personer i 2023. Ser man på utreisende programstudenter alene, viser DBH-tallene at HF fortsatt har flere studenter på utveksling enn Det samfunnsvitenskapelige fakultet (250 studenter) og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (195 studenter).

Antall innreisende studenter ved HF gikk opp fra 450 studenter i 2022 til 470 studenter i 2023, mens totalt antall innreisende studenter ved UiO går litt ned i samme periode. Ved HF ligger antallet innreisende studenter (470 studenter) stabilt høyere enn antallet utreisende studenter (275 studenter).

Utdanningssatsing på HF

Arbeidet med utdanning på fakultetet har i 2023 vært preget av utdanningssatsingen.

Utdanningssatsingen er en del av fakultetets strategiske satsinger 2024-2028, og er den største enkeltsatsingen fakultetet har hatt på utdanningssiden. Målet er en mer attraktiv portefølje, bedre gjennomføring, økt trivsel og styrket arbeidslivsrelevans for studentene. Satsingen møter dermed utfordringene humanistiske fag står i.

Blant tiltakene utviklet på instituttene som fikk støtte gjennom utdanningssatsingen utpekte seg noen felles innsatsområder:

- «førsteårssatsing» – satsing på det første studieåret
- bruk av læringsassistenter
- økt digital kompetanse
- styrke akademiske ferdigheter
- økt arbeidslivsrelevans
- mer innovativ undervisning
- utvikling av nye emneformater

Som et eksempel på et overordnet tiltak skal flere institutter jobbe med helhetlig integrert arbeidslivsrelevans i studiene. Dette skal de gjøre gjennom bruk av praksisundervisere, praksiselementer, avtakerpanel, involvering av alumni og tydeligere karrierekompetanse for å styrke studentenes og undervisernes kontakt med arbeidslivet.

I flere av tiltakene er målet å utvikle nye studietilbud i ulike formater. Nøkkelord for de planlagte porteføljeendringene er samfunnsutfordringer, tverrfaglighet, humanistiske perspektiver og attraktiv kunnskap.

Nye studietilbud som har fått støtte til utvikling er:

- Bachelorgrad i språk + samfunnsfag («diplomatskolen»)
- Bachelorgrad i klima, miljø og menneske
- Mastergrad i miljøhumaniora
- 40-gruppe i menneske og maskin (kunstig intelligens)
- 40-gruppe i digitale forskningsmetoder
- Studietilbud i språk, kognisjon og data

- Etter- og videreutdanningstilbud (EVU) i kontroll av miljø og klima (for kulturforvaltere), museologi og kulturavsstudier, midtøstenkunnskap, religionsvitenskap, klart språk, norsk som andrespråk og musikk
- Undervisningstilbud i kreativ skriving
- Årsenhet i amerikansk populærkultur

Fullførte EU-prosjekter

Fakultetet har gjennom tre år deltatt i EU-prosjektet [Growth4SME](#). Prosjektet hadde sin avslutningskonferanse på UiO i 2023. Formålet har vært å etablere kontakt mellom næringslivet og studenter, og bygge bro mellom studier og arbeidsliv. I tillegg har prosjektet hatt som mål å bevisstgjøre studentene på hvilken kompetanse de har, slik at avgangsstudenter skal komme seg raskere i jobb etter endt studieløp.

En viktig del av prosjektet er case-konkurranser, hvor studenter foreslår løsninger på konkrete oppgaver og problemstillinger for aktører i næringslivet. Det har vært gjennomført ni case-konkurranser med mer enn 500 deltagere til sammen på Aarhus Universitet, University College Leuven Limburg og Universitetet i Oslo.

Ved fakultetet har prosjektet blant annet resultert i bruk av nye studentaktive lærings- og vurderingsformer, som case-konkurranse, videoessay og podkast, på emnet [Framing the environment in media and communication studies](#), som tilbys hver høst.

HF har siden 2020 deltatt i Erasmus+ Kapasitetsbyggingsprosjektet [Governance, quality, accountability: a piloting reform process in Kurdistan region of Iraq \(APPRAIS\)](#).

Målet med det treårige prosjektet har vært å gi kurdiske universiteter innføring i strategisk planlegging og kvalitetstenkning. Universitetene i den kurdiske regionen i Irak ønsker å knytte seg nærmere det europeiske høyere utdanningsområdet. Fire europeiske universiteter – universitetene i Evora, Murcia, Pisa og Oslo, ni kurdiske universiteter, og det kurdiske departementet for høyere utdanning og forskning har deltatt i prosjektet.

Etter en innledende behovskartlegging, arrangerte fakultetet i 2022 en ukes opplæring i Oslo der kurdiske universitetsledere fikk innblikk i UiOs kvalitetsrutiner for strategisk arbeid, studier og forskning. Her bidro også Forskningsrådet, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og NOKUT. For HF var det viktig å få fram betydningen av demokrati, transparens og studentenes mulighet til å medvirke i universitetets prosesser.

På den avsluttende konferansen i Erbil i desember 2023 presenterte institusjonene sine nye strategiske planer for kvalitetssikring av utdanning, forskning og formidling. Den eksterne evalueringen viser at prosjektet har vært svært vellykket.

Hele HF leser, mikroemner og etter- og videreutdanning

Hele HF leser er et leseprosjekt for HFs førsteårsstudenter der målet er å fremme leseglede og skape et fellesskap rundt en bok. Høsten 2023 var boken «De kaller meg ulven» av Zeshan Shakar. Alle førsteårsstudentene ved fakultetet fikk et eksemplar av romanen, og kunne også delta på et forfatterbesøk, en lesesirkel, og et forlagsbesøk.

I løpet av studieåret 2023/24 blir det også tilbudt mikroemner i tilknytning til prosjektet og boken. Mikroemnene bruker romanen som inngang til faglige perspektiver innen fag som medievitenskap, historie, litteraturvitenskap, kjønn, religion, klart språk, sakprosa, og iscenesettelse.

Demokratiopplæring står sentralt i de nye læreplanene i Kunnskapsløftet, og demokrati og medborgerskap skal kunne trekkes inn i mange ulike fag i skolen. Det er derfor blitt utviklet et nytt emne i [demokratiets idéhistorie](#) som er åpent for alle, men som er spesielt tilpasset og særlig relevant for lærere som underviser i historie, historie og filosofi, samfunnsfag, religion og etikk.

Forskning og forskerutdanning

PhD Week

[HF's handlingsplan for forskerutdanningen 2022-2023](#) var utgangspunktet for mye av arbeidet til fakultetets programråd, ph.d.-leder og ph.d.-koordinator i 2023. Ved endt år ser vi at fakultetet og instituttene har klart eller er i god gang med å oppfylle alle målene i handlingsplanen.

Handlingsplanen gir føringer om en mer «helhetlig tilnærming til kvalitetsarbeidet på fakultetets ph.d. program» der «styrket koordinering og samarbeid skal bidra til å sikre et forutsigbart og godt forskerutdanningstilbud til alle våre ph.d.-kandidater, og vil gi oss muligheten til å utnytte hele vår faglige bredde på en hensiktsmessig og ressurseffektiv måte.».

Som et ledd i å oppnå dette, ble programrådet enige om å forsøke en modell hvor mange kurs tilbys innen rammen av én kursuke som skal gå fast to ganger i året. Modellen har som mål å sikre faglig sammenheng mellom de obligatoriske, overordnede kursene og nye valgfrie fordypningskurs i vitenskapsteori og forskningsetikk. I tillegg tilrettelegges det for at metodekurs og forskerferdigheter kan legges inn i ph.d-ukene.

Det er lagt stor innsats i å stimulere til samarbeid på tvers av instituttgrenser og -fagmiljø, fordi mange stipendiater vil ha felles teoretiske, metodiske og tematiske interesser med stipendiater som er knyttet til ulike steder av organisasjonen eller eksterne arbeidsgivere. Innsatsen har lyktes godt: Flertallet av de avanserte, valgfrie kursene i ph.d.-ukene er samarbeid mellom flere institutter og med forskjellige faglærere involvert. Programmene har også hatt bidrag fra Universitetsbiblioteket (UB) og HF-administrasjonen.

I 2023 ble PhD Week organisert i slutten av vår- og høstsemesteret. Ukene fikk umiddelbart høy oppslutning, med henholdsvis 236 og 260 kursdeltakelser. Vi har ikke oversikt over antallet deltakere, men over 150 personer var påmeldt en eller flere aktiviteter i hver av ukene. Til sammenligning ble det tatt opp totalt 177 kandidater på HF's ph.d.-program i perioden 2021-2023. De fleste kurs har deltakere fra mange institutter, og alle kursene fikk god vurdering av deltakere og faglærere.

Karriereutviklingstiltak på fakultetet

Karriereutviklingstiltak for doktorgradsstipendiater og postdoktorer har vært et viktig anliggende for HF i løpet av 2023. I henhold til årsplanen ble det arrangert tre halvdags karriereworkshoper, som ble fasilitert av seniorrådgiver Vivienne Lumayag fra Seksjon for kompetanse- og organisasjonsutvikling.

- Discover and describe your competence
- Discover your personal values to make better career decisions
- What career opportunities do I have outside of academia?

Workshopene fikk svært gode tilbakemeldinger fra deltakerne og det planlegges for en ny runde høsten 2024.

Fakultetet sto også for en rekke åpne ferdighetskurs i løpet av året, som var spesielt rettet mot forskere i tidlig karrierefase:

- Åpen forskning med Digital Scholarship Center (30 deltakere)
- Skrivekurs 'Storytelling in Academic Writing' (21 + 15 deltakere)
- Stressmestring for postdoktorer og phd-kandidater (9 deltakere)
- Informasjonsmøtet med HR og styrerepresentant (22 deltakere)
- Podcastkurs med HF:Studio (12 deltakere)
- «Pitchekurs» (forskningskommunikasjon) (5 deltakere)

I HFs to PhD Weeks sto blant annet disse ferdighetskursene på programmet for ph.d.-kandidater og postdoker:

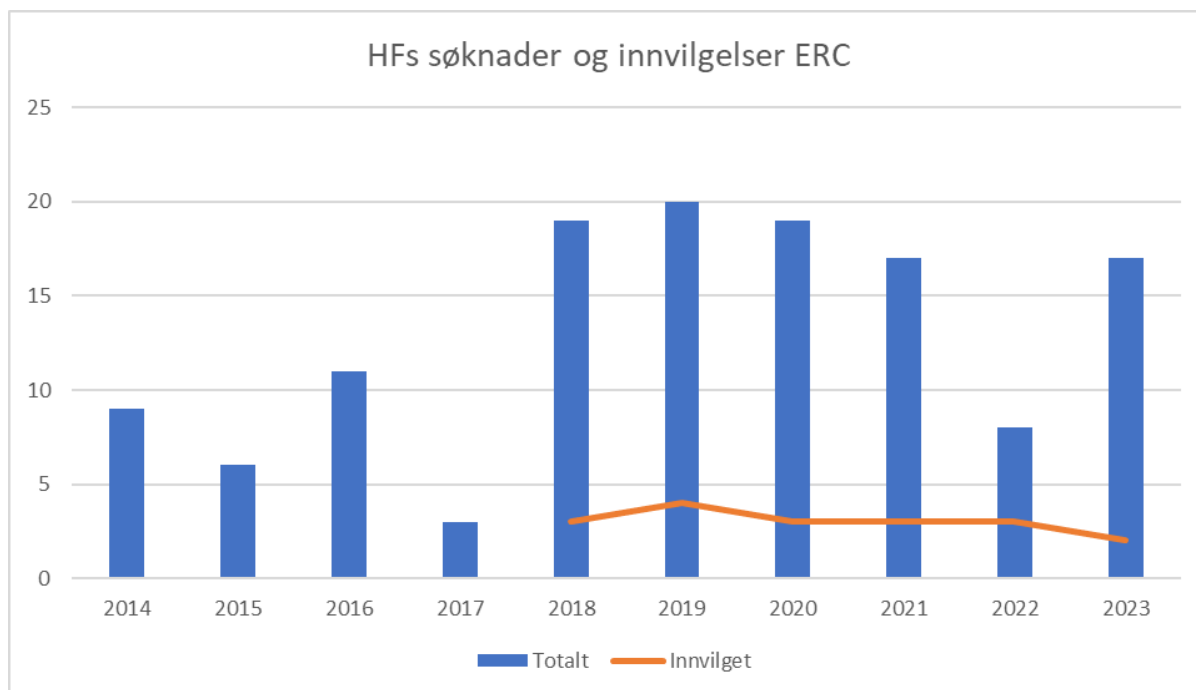
- Academic Applications. How to get funding for your research project
- CV Writing for Early-Career Researchers in the Humanities
- Better Presentations for Researchers - Crafting Compelling Narratives, Designing Impactful Slides, and Delivering Convincing Talks
- The Peer Review Process in Academic Journals
- Workshop on Data Management Plans
- Open Research - publication and data archiving
- Zotero Workshop
- Introduction to NVivo
- EndNote course
- Introduction to Text Mining with Python and Web Applications

ERC-søknader

Det europeiske forskningsrådet (ERC) er en viktig finansieringskilde for grunnforskning, og også i 2023 har HF fortsatt de gode ERC-resultatene. I løpet av 2023 ble fire Consolidator Grants innvilget (to fra 2022-utlysningen og to fra 2023-utlysningen), og et Proof of Concept Grant. Proof of Concept (PoC) tildeles prosjekter med potensiale for kommersialisering og samfunnsinnovasjon. Det er [første gang UiO mottar PoC-tildeling](#) og det er første gang et humaniora-prosjekt får denne tildelingen i Norge.

- Professor Karin Kukkonen mottok ERC Consolidator Grant for prosjektet «[JEUX – Litterære spill, poetikk og 1600-tallsromanen](#)», der hun utforsker hvordan litterære spill bidro til at romanforfattere tenkte nytt om fiksjon, narrativ form og litteraturhistorie.
- Førsteamanuensis Gry Oftedal ble tildelt Consolidator Grant for prosjektet «[Assembling Life – Selvorganisering av liv](#)», et vitenskapsfilosofiprojekt som undersøker betydningen av selvmonterings- og selvorganiseringsprosesser i forklaringene våre av liv.
- Førsteamanuensis Bodhisattva Chattopadhyay og Consolidator Grant-prosjektet «[CoFutures: Veier til mulige nåtider](#)» ble innvilget et Proof of Concept. Prosjektet vil sette folk i stand til å se for seg hvordan sosiale problemer kan håndteres på ulike vis i fremtiden.
- Professor Noëlle Streecon fikk innvilget et Consolidator Grant for prosjektet «POLYCHROME: The Survival of Damaged Medieval Polychromed Heritage in the Nordics». Prosjektet skal forske på fragmenterte og skadede kulturgjenstander, og ut fra dette undersøke om skader er knyttet til målrettet vold, uspesifisert hærværk eller mindre dramatiske spor av aldring.
- Førsteamanuensis Anna Grasskamp er innvilget et Consolidator Grant for prosjektet «ECOART, Eurasisk kunsthistorie fra et økologisk perspektiv», der hun skal undersøke den

kunstneriske bruken og visuelle representasjonen av geografiske, geologiske, botaniske, zoologiske og klimatiske ressurser i Eurasia.

Tekstalternativ:

Antall søknader til ERC totalt: ni i 2014, seks i 2015, elleve i 2016, tre i 2017, 19 i 2018, 20 i 2019, 19 i 2020, 17 i 2021, åtte i 2022 og 17 i 2023.

Antall søknader til ERC som ble innvilget: null i 2014, 2015, 2016 og 2017, tre i 2018, fire i 2019, og tre i 2020, 2021 og 2022, samt to i 2023.

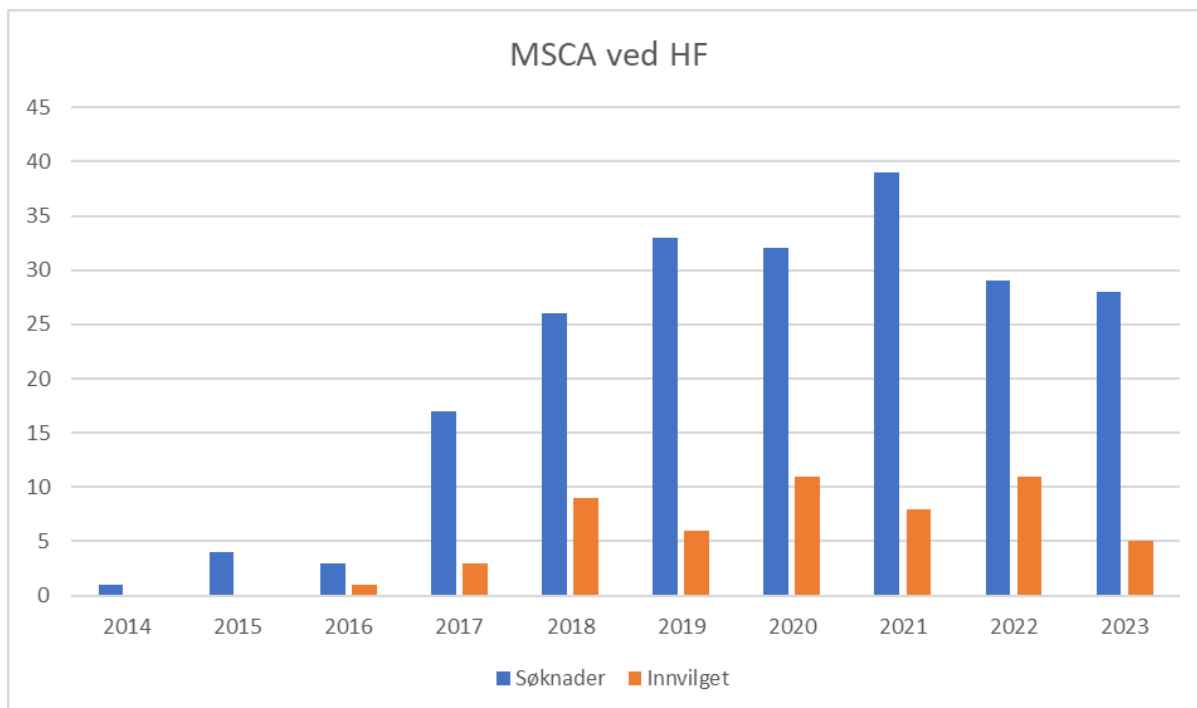
MSCA postdoktorer

Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) er også en viktig finansiør av grunnforskning og av unge forskere. I 2023 arrangerte HF sitt syvende MSCA Postdoctoral Fellowship Master Class, som har vært grunnlaget for suksessen HF har hatt med MSCA de siste årene.

I 2023-utlysningen ble fem prosjekter innvilget til HF. Dette er noe lavere enn i 2022, men HF er fremdeles det fakultetet ved UiO som får flest innvilgede prosjekter – UiO fikk innvilget 10 prosjekter totalt. Konkurransen i Europa blir stadig hardere, og det var rundt 800 flere søknader til MSCA Postdoctoral Fellowship i 2023 enn året før.

- Nelson Goering, «SUNEM – The changing understandings of metrical forms possessed by the scribes who copied and recopied Eddic poetry». Faglig kontaktperson: Karl-Gunnar Johansson.
- Minjie Su, «SWON – The similarities between superhero narrative in modern popular culture and medieval Icelandic literature». Faglig kontaktperson: Karl-Gunnar Johansson.
- Lacey Okonski, «Embodied Scenes – How we can teach prepositions in a systematic way». Faglig kontaktperson: Ljiljana Saric.
- Jules Sergei Fediunin, «WARDEM – The interconnected, yet complex and contradictory, relationships between war, nationalism, and population politics in Putin's Russia». Faglig kontaktperson: Helge Blakkisrud.

- Andrii Smykovskiy, «ECoSync – Computational modelling as a pivotal framework for elucidating the intricate dynamics of social bonding». Faglig kontaktperson: Jonna Vuoskoski.

Tekstalternativ:

Antall søknader til MSCA: en i 2014, fire i 2015, tre i 2016, 17 i 2017, 26 i 2018, 33 i 2019, 32 i 2020, 39 i 2021, 29 i 2022 og 28 i 2023.

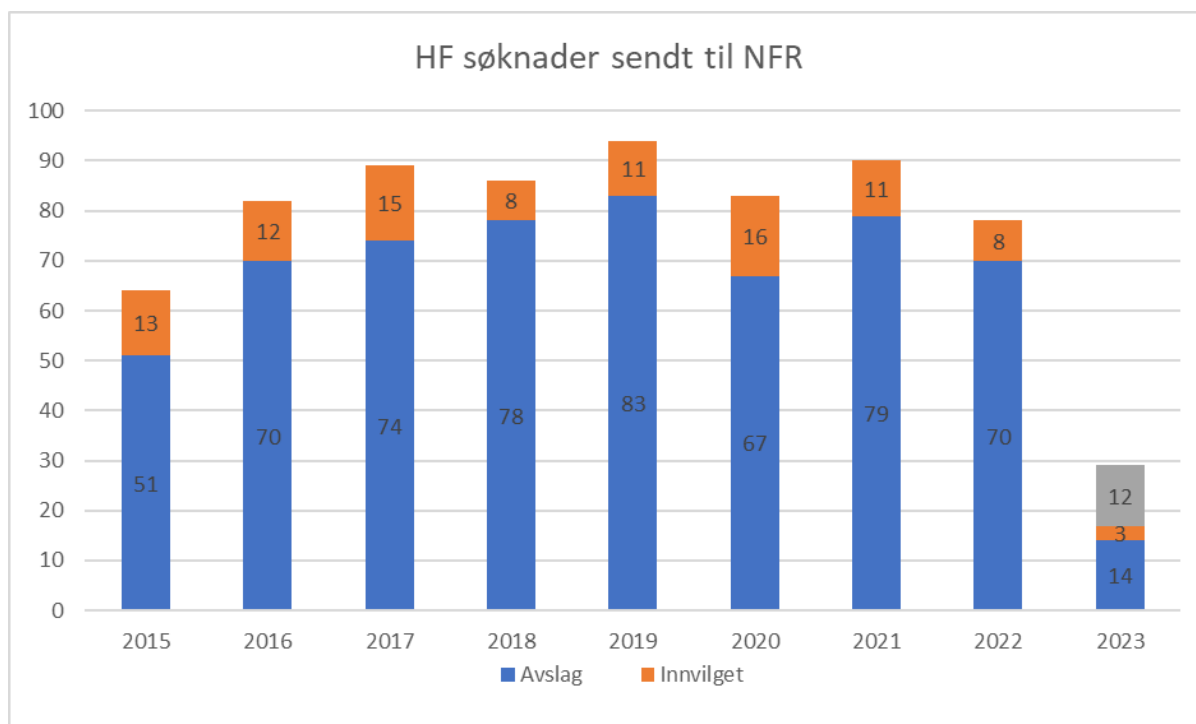
Antall søknader til MSCA som ble innvilget: en i 2016, tre i 2017, ni i 2018, seks i 2019, elleve i 2020, åtte i 2021, elleve i 2022 og fem i 2023.

Tildelinger fra Forskningsrådet

HF har i mange år lykkes godt på den nasjonale konkurransearenaen med åtte til seksten prosjekter i året, som gir en gjennomsnittlig innvilgelsesprosent på litt over 15 prosent. Spesielt fakultetets andel av tilgjengelige FRIPRO-midler har vært stor.

På grunn av Forskningsrådets finansielle situasjon og kutt i statsbudsjettet ble ingen forskerprosjekter under FRIPRO-programmet lyst ut i 2023, og kun en redusert utlysning for Unge forskertalenter. Antall sendte og innvilgete prosjekter er derfor betydelig lavere enn før.

Fra oktober 2023 innførte Forskningsrådet en løpende FRIPRO-utlysning, og det ventes derfor svar på ytterlige åtte søknader og tre koordinatorprosjekter som er sendt til utlysningen for forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet (INFRA).

Tekstalternativ:

Antall avslag: 51 i 2015, 70 i 2016, 74 i 2017, 78 i 2018, 83 i 2019, 67 i 2020, 79 i 2021, 70 i 2022 og 14 i 2023.

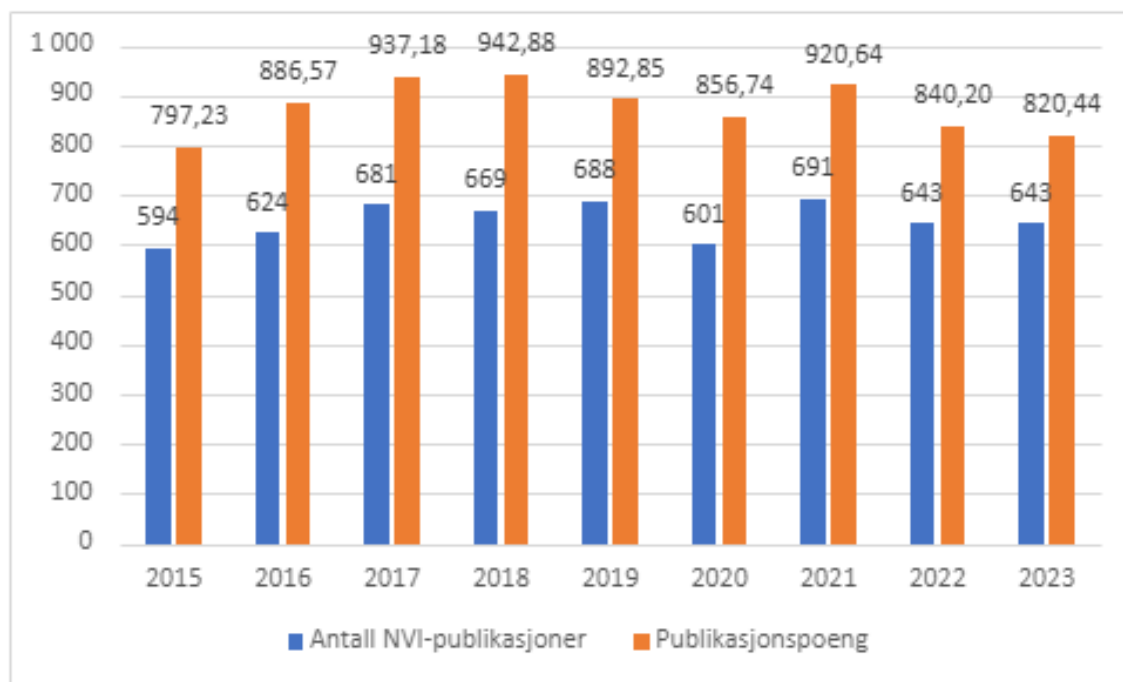
Antall innvilget: 13 i 2015, 12 i 2016, 15 i 2017, 8 i 2018, 11 i 2019, 16 i 2020, 11 i 2021 og 8 i 2022 og 3 i 2023. Avventer svar: 12 fra 2023.

Prosjekter som fikk støtte fra Forskningsrådet i 2023:

- GREENGROWTH - Green growth and Sami Stakeholders. Public debate on Green resource extraction in Sápmi. Prosjektleder: Eli Skogerbø (IMK). Program: SAMISK
- Designing with/out Extractive Materials. Prosjektleder: Kjetil Fallan (IFIKK). Program: SIRKULÆRØKONOMI
- Uncovering the paths to pragmatic resilience. Prosjektleder: Madeleine Long (ILN). Program: FRIPRO (Unge forskertalenter)

Publisering

Fakultetet holder seg ganske stabilt på i gjennomsnitt rundt 650 tellende publikasjoner per år de siste årene. Endelig tall for publiseringsstatistikken 2023 foreligger først i midten av april, men foreløpige tall viser at poenguttelling ved HF i 2023 er noe lavere enn årene før. Endringene er derimot ikke dramatiske og skyldes sannsynligvis naturlige svingninger i publikasjonstakt eller ettervirkninger av pandemiårene. Det har vært en liten nedgang i artikler på nivå 2 og det har vært litt lavere poenguttelling på nivå 1, sannsynligvis på grunn av en høyere andel sampublikasjoner. HF vil følge med på utviklingen.

Tekstalternativ:

Antall NVI-publikasjoner: 594 i 2015, 624 i 2016, 681 i 2017, 669 i 2018, 688 i 2019, 601 i 2020, 691 i 2021, 643 i 2022, 643 i 2023.

Publikasjonspoeng: 797,23 i 2015, 886,57 i 2016, 937,18 i 2017, 942,88 i 2018, 892,85 i 2019, 856,74 i 2020, 920,64 i 2021, 840,20 i 2022, 820,44 i 2023.

Formidling og fellesinitiativer

Arrangementer og saker

HF bidro med fem arrangementer UiOs formidlingsarena **Domus Bibliotheca**. Disse handlet om:

- kongehus og demokrati, om hva som har vært avgjørende for at vi i Norge fremdeles holder oss med et statsoverhode som arver sin tittel.
- situasjonen i Tyrkia i forkant av valget.
- konflikten mellom Hamas og Israel i lys av at det var 30 år siden Oslo-avtalen.
- det egentlig er et grønt skifte i de oljeproduserende statene i Midtøsten, aktualisert av at COP28 var tredje gangen en stat i Midtøsten-regionen var vertsland for klimatoppmøtet.
- menneskeverdet har tapt for krigens logikk, og om det finnes «et etterpåk» - et innblikk i katastrofene vi står i, og mulige veier ut av uføret. Et samarbeid med Det teologiske fakultet i forbindelse med Oslo Peace Days.

Det ble skrevet **30 saker** om resultater fra HF's forskning i 2023. I tillegg ble det skrevet åtte saker om studietilbudet og mulighetene som finnes i løpet av studiene. I gjennomsnitt ble forskningssakene lest cirka 2700 ganger. Alle sakene om forskningen ved fakultetet oversettes til engelsk. På engelsk er lesertallene en god del lavere enn på norsk.

Forskere i mediene

I alt ble 249 HF-forskere nevnt i til sammen 2846 saker i mediene i 2023, ifølge medieovervåkningen til Retriever. Store hendelser i verden påvirker hvilke forskere som oftest blir intervjuet eller sitert.

Det er registrert 285 HF-forskere i til sammen 200 programmer i lydmedier 2023. NRK-kanaler som Verdibørsen og Studio 2 og Nyhetsmorgen har alle hatt mange HF-forskere i studio i 2023, men også flere podkaster er viktige kanaler for formidling av humaniorafagene.

Nettsider

Et større oppryddingsprosjekt på HFs nettsider ble fullført ved utgangen 2022, og arbeidet med forvaltning av nettsidene gikk over fra prosjektfase til løpende drift i 2023. For å sikre kvaliteten på hf.uio.no på lang sikt, utarbeidet fakultetet som et årsplanstiltak en forvaltningsplan som beskriver hva som skal forvaltes, hvem som har ansvar for hva, og hvordan det bør jobbes videre med nettsidene. Forvaltningsplanen ble vedtatt av dekanatet høsten 2023.

Podkaster ved HF

Universitetsplassen: I 2023 ble det produsert fem episoder om HFs forskning til UiOs felles forskerpodkast:

- Kristin Lavransdatter: Hva gjør boka til en klassiker alle burde lese?
- Polsk i Norge: Hvordan er det egentlig å lære norsk? Hva hemmer og fremmer god språklæring blant polakker i Norge.
- Vi oversvømmes av manipulerte bilder. Hva så? Mange roper varsko om en mediehverdag hvor det blir umulig å vite forskjellen på ekte og falske bilder.
- Robotmusikk og følelser. Ny musikkteknologi lover mye, men kanskje krever den enda mer.
- Departementsråden – hersker eller tjener, og for hvem? Talepunktkompetanse er blitt nesten like viktig som fagkompetanse i departementene. Er vi i ferd med å gå fra faktabasert politikk til politikkbaserte fakta?

Norgeshistorie: En forskningsbasert historiepodkast som sendes på NRK P2. Programleder er Ellen Cathrine Lund. I 2023 kom det en ny serie på seks episoder om temaet «Luksus».

Frankrike forklart: Kjerstin Aukrust og Geir Uvsløkk fra UiO, og Franck Orban fra Høgskolen i Østfold, inviterer gjester til samtale for å forstå det som skjer i Frankrike i dag, og for å vite mer om landets historie, politikk og kultur. Det ble produsert 19 episoder i 2023.

Literature, Cognition and Emotions: Samtaler med fagfolk om hvordan litteratur former våre tanker og følelser. Samtalene ledes av professor Karin Kukkonen. Seks nye episoder i 2023.

SAKLIG! En podkast om sakprosa og retorikk, som ledes av professor Johan Tønnesson og master i retorikk og språklig kommunikasjon Signy Grape. Seks episoder ble laget i 2023.

RelPol Podcast: En ny podkast om det komplekse samspillet mellom religion og politikk, ledet av førsteamanuensis Andrea Rota. Fem episoder publisert i 2023.

Priser og utmerkelser

Helge Jordheim mottok «**Gad Rausings** pris for fremstående humanistisk forskergjerning 2023».

UiOs Forskningspris 2023 gikk til Øystein Linnebo. Som den første i Norden noensinne, ble Catherine A. Bradley tildelt den prestisjetunge «**Dent-medaljen**» av Royal Musical Association. Per Thomas Andersen ble tildelt **Kongens fortjenstmedalje**, mens **Studentparlamentets undervisningspris 2023** gikk til Kristin Bech.

Tilsetninger

Stillinger behandlet i tilsetningsutvalget for vitenskapelige ansatte:

Stillingstype	Totalt antall tilsetninger	Andel kvinner	Andel med internasjonal bakgrunn
Førsteamanuensis	20	70 %	70 %
Stipendiat	42	64 %	57 %
Postdoktor	36	58%	75 %
Forsker	7	71%	85 %
Bistillinger (20 prosent)	8	62 %	75%
Professoroprykk	15	53%	73%

HF tilsetter omtrent like mange menn som kvinner, men i 2023 har det vært flere kvinner enn menn. Fakultetet tilsetter flere med internasjonal bakgrunn enn med norsk bakgrunn. De siste to årene har fakultetet ansatt mange førsteamanuenser, 17 i 2022 og 20 i 2023, mot 5-7 i årene 2021 og 2020.

I 2022 nådde HF målet om minimum 40 prosent kvinner blant professorene og i 2023 er andelen 41 prosent. Tilsetning i professorkode skjer ved opprykk, siden HF med tanke på likestilling tilsetter i førsteamanuensisstillinger, og ikke i professorater. Det er gledelig å se at vi har svært mange som søker professoroprykk, hele 15 personer, og flere av dem er ganske nytilsatte.

Mentorprogram for fast vitenskapelig ansatte

Høsten 2022 startet fakultetet et **mentorprogram for fast vitenskapelig ansatte** som ledes av prodekanen for forskning. Med dette programmet ønsker HF at de nytilsatte får god opplæring, at de opplever å bli inkludert i det akademiske fellesskapet og at de får innblikk i universitetsdemokratiet. Ved tiltredelse får den nytilsatte tildelt en mentor, og blir automatisk påmeldt programmet.

Mentorprogrammet går over et år, og består av fellessamlinger og møter mellom den nytilsatte og mentoren. I første runde var det ti påmeldte til programmet. Høsten 2023 var det oppstart av nytt kull med så mange som 40 deltakere.

Programmet oppleves som svært nyttig og relevant av både nytilsatte og mentorer. En tilbakemelding var følgende: «Godt lagt opp, der de forskjellige innslagene bygde på hverandre. Mange nyttige perspektiver som jeg kommer til å dele med fagmiljøet. Mentorprogrammet er nyttig langt utover de nytilsatte og mentorene som er til stede».

Handlingsplan for likestilling- og mangfold

Fakultetsstyret vedtok 24. november 2023 en [Handlingsplan for likestilling og mangfold 2024-2030](#). Handlingsplanen er i hovedsak en videreføring av planen fra 2020-2023, med noen justeringer. På noen områder er vi kommet godt i gang, mens det på andre tar lengre tid å se resultater.

Status for den økonomiske situasjonen.

Regnskapsresultatet for 2023 ga et isolert merforbruk på 22,53 millioner kroner og et akkumulert mindreforbruk på 156 millioner kroner.

Fakultetet bygget i 2023 ned sitt akkumulerte mindreforbruk for første gang siden 2019. Dette er et resultat av at fakultetet har iverksatt tiltak for å ta ned det akkumulerte mindreforbruket.

Mindreforbruket økte betraktelig i årene 2020 til 2022 som følge av COVID-19, siden aktiviteten ble vesentlig redusert i denne perioden.

Inntekten i 2023 tilsvarer inntekten for 2022, mens kostnadene har økt med 81,1 millioner kroner. Dette skyldes økte lønnskostnader på grunn av høyt lønnsoppgjør i 2023, men også en økning i årsverk som følge av planen for å ta ned akkumulert mindreforbruk. Nettobidraget har hatt en økning på nesten 16 millioner kroner fra 2022 til 2023.

Alle instituttene, med unntak av ett, hadde ved utgangen av 2023 et akkumulert mindreforbruk. Selv om flere institutter fortsatt har akkumulerte mindreforbruk ved utgangen av år 2023, er de blitt redusert i løpet av året. Det tar tid å bygge ned akkumulert mindreforbruk, fordi det skal gjøres på en forsvarlig og hensiktsmessig måte.

Utvikling i årsregnskapet for perioden 2019 til 2023

Under vises utviklingen av inntekter, kostnader og nettobidrag for årene 2019 til 2023.

Bevilgnings- virksomhet	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020	Årsregnskap 2021	Årsregnskap 2022	Årsregnskap 2023	Årsbudsjett 2023
Inntekter	-635,63	-656,90	-673,52	-677,15	-678,27	-641,37
Personalkostnader	567,90	545,96	563,47	579,07	643,50	625,65
Driftskostnader	115,72	101,65	109,23	124,60	138,52	146,52
Investeringer	7,49	4,24	9,26	5,72	8,49	2,60
Isolert mer- /mindreforbruk uten nettobidrag	55,48	-5,05	8,43	32,23	112,23	133,40
Nettobidrag fra eksternfinansierte prosjekter	-45,85	-49,12	-54,43	-74,49	-87,09	-92,79
Prosjektavslutning	-0,18	0,23	0,61	-0,08	0,55	
Overforbruk BOA			3,19	0,64	-3,16	
Isolert mer- /mindreforbruk	9,45	-53,94	-42,20	-41,69	22,53	40,61
Overført fra i fjor	-40,61	-31,16	-92,30	-135,24	-178,55	-168,16
Akkumulert mer- /mindreforbruk	-31,16	-85,10	-134,49	-176,93	-156,02	-127,54

Tall i minus er mindreforbruk/inntekter og tall i pluss er merforbruk/kostnader. Tallene er ikke inflasjonsjustert.